

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudkyň JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: **Dodávky automatizace spol. s r. o.**
sídlem 1. máje 34/120, Vítkovice, 703 00 Ostrava
zastoupený JUDr. Irenou Hučkovou, advokátkou
sídlem Věšínova 2877/7a, 709 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Odvolacímu finančnímu ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2015, č. j. 3884/15/5200-20443-711458,
ve věci daně z přidané hodnoty

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se svou žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 9. 4. 2015 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. 3884/15/5200-20443-711458 ze dne 9. 2. 2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“) a jemu předcházejícího rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 22. 1. 2014, č. j. 267594-14-3202-25200-804130, kterým byl žalobce vyzván k zaplacení daňového nedoplatku jako ručitel.

2. Svou žalobu odůvodnil tím, že žalobce byl správcem daně vyzván k zaplacení daně z přidané hodnoty ve výši 1 176 926 Kč z titulu ručení podle ust. § 109 odst. 1 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném do 31. 12. 2015 (dále jen „zákon o DPH“). Plátcem daně z přidané hodnoty byla společnost Arrow line, a.s. „v likvidaci“, se sídlem 1. máje 34/120, 703 00 Ostrava - Vítkovice (dále jen „daňový dlužník“). Daňový nedoplatek vznikl ke dni 25. 10. 2013, přičemž k 16. 10. 2013 daňový dlužník vstoupil do likvidace. Proti výzvě správce daně k zaplacení tohoto daňového nedoplatku podal žalobce odvolání, neboť nesouhlasil s tvrzením, že v okamžiku uskutečnění zdanitelného plnění věděl, či vědět měl a mohl, že daňový dlužník, který obdržel úplatu za takové plnění, se úmyslně dostal nebo dostane do postavení, kdy nemůže daň zaplatit. Správce daně i žalovaný dovodili ručitelskou odpovědnost z osobního propojení žalobce a daňového dlužníka, neboť prokurista žalobce Ing. J. H. byl rovněž osobou odpovídající za vedení účetnictví a sestavující daňové přiznání za daňového dlužníka. Když posléze jediný akcionář a místopředseda představenstva daňového dlužníka likvidátorem společnosti jmenoval právě Ing. J. H., považoval správce daně a žalovaný své tvrzení o existenci ručení za jednoznačně prokázané. Rozhodnutí žalovaného je však podle žalobce nezákonné, neboť žalovaný neprokázal, že by byly naplněny podmínky, vyplývající z ust. § 109 odst. 1 písm. b) zákona o DPH, pro vznik ručitelské odpovědnosti žalobce za nezaplacenou daň z přidané hodnoty daňovým dlužníkem. Nebyla totiž prokázána nevědomá nedbalost žalobce, že se daňový dlužník úmyslně dostal nebo dostane do situace, kdy nemůže daň z přidané hodnoty zaplatit. Prokurista žalobce Ing. H. skutečně vykonával pro daňového dlužníka účetní práce od 24. 6. 2016 a po vstupu daňového dlužníka do likvidace dne 16. 10. 2013 se stal likvidátorem daňového dlužníka, nicméně externí účetní, působící pouze po krátkou dobu před zdanitelným plněním, ke kterému došlo 27. 9. 2013, neměl a ani nemohl mít informace o aktuální finanční situaci daňového dlužníka. Daňový dlužník se dostal do finančních potíží poté, co došlo ke zpronevěře peněz bývalým finančním ředitelem daňového dlužníka, což ovšem v době uskutečnění zdanitelného plnění nebylo známo. Ing. H. ani nebylo předáno kompletní účetnictví, pouze přijímal a vystavoval faktury a jako externí účetní neměl žádnou pravomoc rozhodovat o tom, co bude daňový dlužník hradit, neměl ani žádné informace o úmyslech daňového dlužníka ohledně plateb, ke kterým byl povinen. Žalobce naopak věděl, že daňový dlužník má kontrakty na významné zakázky, konkrétně na modernizaci čtyř lanových posunovacích zařízení se společností Katowicki Holding Wenglowy S.A. a dále na dodávku kompletního systému vylévání strusky ze struskovodů z elektrické pece od společnosti KGHM Polska Miedź S.A. Žalobce dále podtrhl, že k úmyslnému nezaplacení daně z přidané hodnoty může dojít pouze v případě, že společnost i přesto, že má k dispozici finanční prostředky, daň nezaplatí, nebo v případě, kdy společnost již uzavírá kupní smlouvu s vědomím, že daň z přidané hodnoty nebude moci odvést, což se nestalo resp. žalobce o tom nevěděl a ani vědět nemohl. Rozhodnutí žalovaného je proto nezákonné; žalovaný neprokázal, že by byly naplněny podmínky pro vznik ručitelské odpovědnosti žalobce podle ust. § 109 odst. 1 písm. b) zákona o dani z přidané hodnoty a výzva tedy byla vystavena neoprávněně.
3. Žalovaný s žalobou nesouhlasil a navrhl její zamítnutí. Podle žalovaného nevědomá nedbalost žalobce byla jasně prokázána, neboť mezi daňovým dlužníkem a žalobcem existuje personální vazba v Ing. H. - prokuristovi žalobce a účetním daňového dlužníka a také v dalších osobách. S ohledem na svou odbornost Ing. H. věděl, resp. vědět měl a mohl,

jaká je ekonomická situace daňového dlužníka, o které vypovídaly mj. též insolvenční návrhy z 24. 4. 2013 a 11. 6. 2013, o kterých se měl dozvědět z veřejných zdrojů. Úmysl daňového dlužníka dostat se do postavení, kdy nemůže zaplatit DPH, žalovaný spatřoval v tom, že daňové doklady, ze kterých mu daňová povinnost vyplynula, a to č. 20131031, 20131032 a 20131033, které byly vystaveny žalobcem za dodávku zboží daňovému dlužníku, byly zaplacený zápočtem, čímž se daňový dlužník zbavil finančních prostředků na zaplacení daně, a to vědomě a úmyslně. Je sice pravdou, že daňový dlužník měl původně sjednány zakázky s polskými společnostmi, ale dne 23. 9. 2013 byl v zakázce se společností KGHM Polska Miedź S.A. nahrazen žalobcem a krátce před likvidací a insolvenčním řízením prodal svůj hmotný a nehmotný investiční majetek, když prodal nefunkční lokomotivy a žalobci výkresové dokumentace a užitný vzor. Od počátku roku byl v prodlení s platbami vůči různým peněžním institucím. Podle žalovaného tak podmínky pro vznik ručení na straně žalobce vyplývající z ust. § 109 odst. 1 písm. b) zákona o dani z přidané hodnoty byly splněny a výzva k zaplacení daňového nedoplatku byla žalobci doručena oprávněně.

4. Krajský soud ve věci rozhodl dne 18. 5. 2017 rozsudkem č. j. 22 Af 25/2015 - 33 tak, že napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil, neboť zjištěný skutkový stav považoval za nenaplnující skutkovou podstatu ručení podle § 109 odst. 1 písm. b) zákona o DPH a žalovaný měl toto ustanovení aplikovat nezákonně. Ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud dne 2. 8. 2018 rozsudkem č. j. 10 Afs 187/2017 - 35 zrušil citovaný rozsudek krajského soudu, když shledal naplněny obě podmínky pro vznik ručitelské odpovědnosti žalobce podle § 109 odst. 1 písm. b) zákona o DPH, když si daňový dlužník musel být vědom své úpadkové situace a též musel vědět, že v důsledku započtení neobdrží za poskytnuté plnění od žalobce žádné finanční prostředky, ze kterých by mohl daň z přidané hodnoty zaplatit, a že nemá žádné finanční zdroje pro tuto platbu, současně žalobce mohl vědět, že daňový dlužník je minimálně ohrožen úpadkem a že v důsledku provedení započtení se dostane do situace, ve které nebude moci předmětnou daň z přidané hodnoty zaplatit. S odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 4 Afs 149/2017 - 121 dovedl, že rozhodnutí o úpadku žalobce a prohlášení konkursu na jeho majetek usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 6. 2017 č. j. KSOS 40 INS 749/2017-B19 nedošlo k přerušení řízení podle § 263 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona.
5. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě 2 měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ust. § 72 odst. 1 zákona č. 152/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná; ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.
6. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že správce daně dne 22. 1. 2014 vyzval žalobce jako ručitele k zaplacení částky 1 186 298 Kč za daňového dlužníka. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že daňový dlužník vstoupil dne 16. 10. 2013 do likvidace na základě rozhodnutí jediného akcionáře a současně místopředsedy představenstva Ing. R. S., jmenoval likvidátorem Ing. J. H., který je od 10. 8. 2004 prokuristou daňového dlužníka. Dne 27. 9. 2013 vystavil daňový dlužník daňové doklady, které byly označeny v číselné řadě 20131031, 20131032 a 20131033 s datem uskutečnění zdanitelného plnění shodným s datem vystavení, kde odběratelem byl žalobce. Jak žalobce, tak daňový dlužník byli ke dni

uskutečnění obchodní transakce registrování jako plátcí daně z přidané hodnoty. Předmětem plnění byla dodávka výkresové dokumentace „akumulátorové lokomotivy 710.210.5“, „kójového tahače KT 3710“ a užitného vzoru „manipulátor pro manipulaci s nejméně jedním železničním vozem“ v souhrnné hodnotě v základu DPH 5 649 039 Kč, čemuž odpovídá daň z přidané hodnoty v základní sazbě ve výši 1 186 298,20 Kč. Vystavitelem daňových dokladů byl pan Ing. J. H. Dne 25. 10. 2013 žalobce podal daňové přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období září 2013 a uvedené doklady byly zahrnuty do tohoto daňového tvrzení na straně přijatých zdanitelných plnění v tuzemsku. Dne 24. 10. 2013 podal daňový dlužník daňové přiznání k DPH za zdaňovací období září 2013 a uvedené doklady byly zahrnuty do tohoto daňového tvrzení na straně uskutečněných zdanitelných plnění v tuzemsku. Na základě těchto daňových dokladů došlo ke stanovení daně z přidané hodnoty, nicméně výsledná daňová povinnost ve výši 1 395 512 Kč nebyla uhrazena, ačkoliv její splatnost nastala k 25. 10. 2013. Od 21. 10. 2013 čelí daňový dlužník insolvenčnímu návrhu spojenému s návrhem na prohlášení konkurzu, kde navrhovatelem je Československá obchodní banka a. s. Od počátku kalendářního roku 2013 jde již o třetí návrh ze strany věřitelů. Správce daně proto uzavřel, že na základě personálního propojení žalobce a daňového dlužníka osobou Ing. J. H. žalobce vědět měl a mohl, že se daňový dlužník dostane do situace, kdy nemůže daň z přidané hodnoty zaplatit, a proto na straně žalobce vznikla odpovědnost za nezaplacenou daň z důvodu ručitelství podle § 109 odst. 1 písm. b) zákona o dani z přidané hodnoty a správce daně žalobce podle § 171 odst. 1 zák. č. 280/2009 Sb., daňového řádu, vyzval k zaplacení.

7. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém namítal, že správce daně neprokázal, že by žalobce věděl nebo vědět měl a mohl k datu uskutečnění plnění dne 27. 9. 2013, že daň na daňovém dokladu nebude úmyslně zaplacená. K úmyslnému nezaplacení daně z přidané hodnoty může dojít pouze v případě, kdy společnost i přesto, že má k dispozici finanční prostředky, daň nezaplatí, anebo v případě, kdy společnost již uzavírá kupní smlouvu s vědomím, že daň z přidané hodnoty nebude moci odvést. Žalobce poukázal na uzavřené kontrakty na významné zakázky se společností Katowicki Holding Wenglowy S.A. a se společností KGHM Polska Miedź S.A. Daňový dlužník se začal potýkat s nedostatkem finančních prostředků od poloviny měsíce října 2013, což vedlo k jeho zrušení s likvidací a ustanovení Ing. J. H. do funkce likvidátora. Nicméně do 31. 5. 2013 za správnost účetní agendy odpovídal Ing. R. K., tehdejší ředitel společnosti, který společnost opustil za velmi podivných okolností, které se staly předmětem trestního oznámení likvidátora Ing. H. ze dne 8. 11. 2014. Ing. H. neměl k dispozici kompletní účetnictví a jeho činností bylo zejména vystavovat faktury a účtovat přijaté faktury běžného období, neboť předchozí účetní údaje nebyly k dispozici. Žalobce zpochybnil, že by Ing. J. H. jako prokurista společnosti žalobce a zároveň v pozici účastného daňového dlužníka mohl mít ke dni 27. 9. 2013 informace o tom, že daň uvedená na daňovém dokladu nebude úmyslně uhrazena.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odvolání zamítl a rozhodnutí správce daně potvrdil se závěrem, že žalobce buď věděl, nebo vědět měl a mohl, že daň na předmětných fakturách č. 20131031, 20131032 a 20131033 nebude úmyslně zaplacená z důvodu, že se poskytovatel zdanitelného plnění (daňový dlužník) úmyslně dostal nebo dostane do postavení, kdy nemůže daň zaplatit, přičemž vyšel z toho, že k úhradě zdanitelného plnění došlo započtením pohledávek dne 27. 9. 2013 dohodou o vzájemném započtení pohledávek a závazků. Transakce mezi daňovým dlužníkem a žalobcem generovala příjmy v řádu

milionů korun, ale započtením pohledávek a závazků k zaplacení žalobcem nedošlo a daňový dlužník se tak vědomě připravil o možnost získat finanční prostředky, jež by k úhradě daňové povinnosti plně postačovaly. Mezi daňovým dlužníkem a žalobcem je personální propojení prostřednictvím Ing. J. H. Tento za měsíce květen, červen a červenec roku 2013 sestavoval daňové přiznání k dani z přidané hodnoty, přičemž za červen a červenec daň z přidané hodnoty zaplacená nebyla; za zdaňovací období měsíce srpna vznikl daňovému dlužníkovi nadměrný odpočet ve výši 6 500 Kč a za září 2013 daň nezaplatil. Žalovaný poukázal i na další personální propojení mezi žalobcem a daňovým dlužníkem, a to prostřednictvím Ing. F. P., jednatele žalobce, který je jednatelem a společníkem obchodní korporace MAR Servis s.r.o., od roku 2010 je předsedou představenstva družstva ENVICRACK a v letech 2009-2010 byl předsedou představenstva obchodní korporace INOVAČNÍ a.s. a byl členem dozorčí rady daňového dlužníka do 27. 5. 2013. Jediný akcionář a člen představenstva daňového dlužníka Ing. R. S. byl v letech 2007-2009 místopředsedou družstva ENVICRACK a v letech 2009-2013 předsedou představenstva společnosti ENVICRACK, v letech 2009-2013 byl členem dozorčí rady společnosti INOVAČNÍ a. s. Další osobou propojující oba subjekty byl Ing. Karel Merany, který byl předsedou představenstva daňového dlužníka v letech 2007-2012 a v letech 2009-2013 byl členem představenstva družstva ENVICRACK. Ing. J. H., prokurista žalobce, od roku 2004, nynější likvidátor daňového dlužníka, byl v letech 2009-2013 členem představenstva společnosti INOVAČNÍ a. s. Kromě interních informací o daňovém dlužníku měl žalobce k dispozici i veřejně dostupné informace, ze kterých mu bylo známo, že k 23. 4. 2013 a k 11. 6. 2013 byly na něj podány dva insolvenční návrhy. Úmysl daňového dlužníka dostat se do situace, kdy nebude moci zaplatit daň, žalovaný spatřoval v tom, že daňový dlužník sice měl uzavřeny kontrakty na významné zakázky se společností Katowicki Holding Wenglowy S.A. a se společností KGHM Polska Miedź S.A., nicméně na zakázce pro společnost Katowicki Holding Wenglowy S.A. se daňový dlužník nepodílel přímo, a co se týče spolupráce se společností KGHM Polska Miedź S.A., zde byl dne 23. 9. 2013 nahrazen žalobcem. Navíc daňový dlužník v roce 2013 prodal společnosti Kolejové pohony a.s. dvě dieselhydraulické lokomotivy v neprovozním stavu a v září 2013 výkresové dokumentace a užitečný vzor právě žalobci; za tento poslední prodej však kupní cena byla zaplacená pouze se zápočtem. Daňový dlužník se tak zjevně zbavoval majetku. Od prvního čtvrtletí roku 2013 byl v prodlení s úhradami svých závazků vůči peněžním institucím a v listopadu 2013 odstoupil od smlouvy o poskytnutí účelové podpory formou dotace z 9. 2. 2011. Technická agentura České republiky a požadovala vrácení poskytnuté dotace v celkové výši 6 425 000 Kč do dne 23. 11. 2013. Tato dotace však vrácena nebyla. Žalovaný se proto ztotožnil se závěry správce daně a rozhodnutí potvrdil.

9. Krajský soud předesílá, že jedinou spornou otázkou, kterou žalobce v žalobě předložil je, zda u něj vznikla ručitelská odpovědnost za nezaplacenou daň daňovým dlužníkem podle ust. § 109 odst. 1 písm. b) zákona o dani z přidané hodnoty, podle kterého *plátce daně, který přijme zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku uskutečněné jiným plátcem nebo poskytne úplatu na takové plnění (dále jen příjemce zdanitelného plnění), ručí za nezaplacenou daň z tohoto plnění, pokud v okamžiku jeho uskutečnění věděl nebo vědět měl a mohl, že plátce, který uskutečňuje toto zdanitelné plnění nebo obdrží úplatu na takovéto plnění (dále jen poskytovatel zdanitelného plnění), se úmyslně dostane nebo dostal do postavení, kdy nemůže daň zaplatit*. Tuto otázku jednoznačně a kladně zodpověděl Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku č. j. 10 Afs 187/2017 - 35, když dovodil vědomost daňového dlužníka své úpadkové situace a neschopnosti zaplatit předmětnou daň (z trvající neschopnosti platit

mzdu svým zaměstnancům a uzavření dohody o započtení, v důsledku čehož daňový dlužník nezískal žádné finanční prostředky na zaplacení daně) a současně možnost žalobce vědět o tom, že daňový dlužník se v důsledku provedení započtení dostane do situace, ve které nebude moci předmětnou daň z přidané hodnoty zaplatit, a to z opakovaných insolvenčních návrhů vůči daňovému dlužníkovi a z personálního propojení mezi žalobcem a daňovým dlužníkem osobou ing. H. Podle Nejvyššího správního soudu tak žalobce za předmětnou daň ručí v souladu s § 109 odst. 1 písm. b) zákona o DPH (viz body 27 - 34 citovaného rozsudku).

10. Krajský soud je podle § 110 odst. 4 s. ř. s. tímto vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu vázán, a proto uzavírá, že ručitelská odpovědnost žalobce za nezaplacenou předmětnou daň daňového dlužníka podle § 109 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je dána, správce daně jej tak správně vyzval k zaplacení daně, napadené rozhodnutí, které postup správce daně potvrdilo, je zákonné a žalobní námitka je nedůvodná. Krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zamítl.
11. V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalovanému žádné náklady řízení nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 11. října 2018

JUDr. Monika Javorová, v.r.
předsedkyně senátu